

JAKIE LASY – KOMPLETNIENIE NATURALNE, CZY JEDNAK POD NADZOREM CZŁOWIEKA?

Marzena Sutryk
marzena.sutryk@gk24.pl

Rozmowa

O Europejskiej Strategii Biodrobnorodności rozmawiamy z Jackiem Todysiem, nadleśniczym Nadleśnictwa Polanów.

Komisja Europejska opublikowała Europejską Strategię Biodrobnorodności do 2030 r. pod nazwą „Przywracanie przyrody do naszego życia”. Dlaczego ten dokument jest tak ważny, m. in. dla gospodarki leśnej, ale też dla społeczeństwa?

Strategia ta – jak czytamy – zapowiada odbudowę różnorodności biologicznej Europy z korzyścią dla ludzi, klimatu i planety. Jej główne cele to m. in. ustanowienie obszarów chronionych na co najmniej 30% powierzchni lądowej i 30% powierzchni morskiej Europy; odtworzenie zdegradowanych ekosystemów na lądzie i na morzu m. in. poprzez wzrost produkcji w systemie rolnictwa ekologicznego i zwiększenie liczby elementów krajobrazu rolniczego przyjaznych przyrodzie, czy zmniejszenie użycia i ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów o 50% do 2030 roku, bądź odtworzenie części europejskich rzek poprzez przywrócenie do stanu swobodnego przepływu, to także wskazanie, by zasiać 3 miliardy drzew. Zadania te są bardzo ambitne, a także bardzo kosztowne i czasochłonne.

Jeden z celów strategii, to: ochrona ścisła 10% obszarów lądowych Unii Europejskiej, w szczególności wszystkich pozostałych lasów pierwotnych i starodrzewów. I to przede wszystkim lasy będą obejmowane tą formą ochrony.

Warto tu sięgnąć po trochę danych liczbowych. Lasy UE zajmują powierzchnię prawie 160 mln ha, co stanowi ok. 37% powierzchni lądowej Unii (426 764 200 ha). Z kolei 10% powierzchni lądowej UE to obszar o powierzchni 42 676 420 ha. Oznacza to, że w celu osiągnięcia zamierzonego celu (10% obszarów lądowych), konieczne będzie objęcie ochroną ścisłą ok. 27% powierzchni leśnej UE. Natomiast powierzchnia całkowita Polski wynosi ponad 31 mln ha. Lasy w Polsce zajmują powierzchnię ponad 9 mln ha, co stanowi ok. 30% powierzchni kraju. 10% powierzchni lądowej to 3,12 mln ha, jeśli odejmiemy parki narodowe i rezerваты, to okazuje się, że ochroną ścisłą należy dodatkowo objąć powierzchnię ok. 2,75 mln ha. Lasy w Naturze 2000 zajmują około 3,3 mln ha. A zatem praktycznie wszystkie lasy w Naturze 2000 musiałyby być objęte ochroną ścisłą – na pewno zwarte kompleksy. 10% to założenie „optymistyczne”, bowiem nie można wykluczyć, że ze względu na walory przyrodnicze i strukturę własności Polsce przypadnie więcej niż 10% powierzchni.

Leśnicy wskazują na zagrożenia wynikające z tej strategii. Mówicie o skutkach gospodarczych i społecznych.

W Polsce od kilku lat obserwowany jest dynamiczny wzrost areału zamierzających lasów. To przede wszystkim trzy gatunki lasotwórcze w Polsce – sosna, świerk i dąb. Głównymi przyczynami zamierania są gradacje: kornika drukarza (świerki), kornika ostrożnego (sosny) oraz opiółka dwupłatkowego (dąb). Gradacje tych owadów stanowią szczególnie poważne zagrożenie dla trwałości lasów w Polsce. W latach 2015-2019 z powodu gradacji owadów w wymienionych drzewostanach pozyskano,

Jacek Todys: - Ważne jest, by do społeczeństwa dotarł właściwy przekaz na temat tego, co robimy

w ramach cięć sanitarnych, ponad 4 mln m sześć. drewna. Założono, że cel dotyczący ochrony ścisłej osiągnięty zostanie głównie w oparciu o lasy Skarbu Państwa. Proponowana strategia oznacza m. in. spadek pozyskania drewna w Lasach Państwowych o 40-50%. Co za tym idzie – oznacza to także spadek przychodów i to nawet o 70%. Jednocześnie – co jest nieuniknione przy zastosowaniu nowej strategii – drewno unijne zastąpione zostanie importem z krajów spoza Unii, również z krajów, gdzie nie prowadzi się zrównoważonej gospodarki leśnej, jaką prowadzą choćby w Polsce Lasy Państwowe. To oznacza pozyskiwanie surowca np. z Kanady, czy z Brazylii. Takie działania pociągnie za sobą skutki społeczne i ekonomiczne – w kolejnych latach, po wdrożeniu strategii, nastąpi załamanie u nas sektora usług leśnych oraz przemysłu drzewnego. Idąc dalej – oznacza to z kolei wzrost bezrobocia. Bo trzeba to powiedzieć wprost – z gospodarki leśnej żyje wiele osób, a w konsekwencji tego – wiele rodzin,

a nawet tysiące rodzin w całym kraju. Szacujemy, że w całym przemyśle drzewnym w konsekwencji pracę może stracić aż 200 tysięcy osób.

Jednym słowem – przekonujecie do tego, że proponowana strategia nie jest właściwym kierunkiem.

Trzeba mieć tu na uwadze czynniki zarówno produkcyjne, jak i ekologiczne i społeczne. Skupienie się na ekologii oznacza jednocześnie ograniczenie produkcji oraz czynników społecznych, o których wcześniej była mowa – tego rodzaju polityka w prosty sposób przełoży się na ludzi. Z drugiej strony wprowadzenie strategii służącej zachowaniu w tak dużym stopniu terenów leśnych w kompletnie nienaruszonym stanie, bez ingerencji ze strony specjalistów – a za takich, mówiąc wprost, należy uznać nas – leśników, w perspektywie kolejnych lat odbije się negatywnie. Brak możliwości prowadzenia przez nas stosowanej od lat racjonalnej gospodarki leśnej i utrata możliwości podtrzymywania różnorod-

ności biologicznej będzie niekorzystna dla dalszego funkcjonowania lasów. Można to wyjaśnić w prosty sposób – zamiast wiązać dwutlenek węgla, zamarłe lasy staną się potężnym emitentem CO₂, idąc dalej – zamarłe lasy utracą możliwości łagodzenia skutków zmian klimatycznych, m. in. oznacza to ograniczenie możliwości retencjonowania wody, łagodzenie dobowej amplitudy temperatur, utrata korzystnego wpływu na jakość powietrza (nawilżanie i filtrowanie) i wody (filtrowanie). Kolejne negatywne skutki – lasy utracą możliwości podtrzymywania różnorodności biologicznej; większość gatunków leśnych wymaga bowiem specyficznych warunków jakie oferuje wnętrze lasu; powstanie rozległych powierzchni otwartych spowoduje zanik dogodnych siedlisk; dla wielu gatunków związanych z drzewami żywymi (ssaki, ptaki, płazy, porosty, grzyby), zamarłe lasy oznaczać będzie brak możliwości dalszego rozwoju. Ci, którzy krytykują bezrefleksyjnie to, co robimy – my leśnicy i sposób, w jaki prowa-

dzimy gospodarkę leśną, zdają się nie pamiętać o jednym – surowiec w postaci drewna jest nam – ludziom niezbędny do funkcjonowania, i mam tu na myśli różne jego postaci, jak choćby meble, czy materiały budowlane. Chyba nie muszą nikomu przypominać o wszechobecnej modzie na ekologię i drewno. Z drewna buduje się przecież domy, place zabaw, infrastrukturę ogrodową. To drewno jest na pierwszym miejscu, bo jest EKO. Ten surowiec i tak trzeba będzie pozyskać. Patrząc w ujęciu globalnym – jak nie u nas, to gdzie indziej, o czym już mówiłem; to w praktyce oznacza import drewna spoza Unii Europejskiej, a to i tak przełoży się na efekt w skali globalnej. Alternatywa dla tego rozwiązania? Konieczność zastąpienia produktów drzewnych substytutami, i tu pojawi się np. plastik, cement, żelazo, szkło, a z kolei produkcja tych tworzyw jest energochłonna i opiera się na nieodnawialnych źródłach energii.

Na temat unijnej strategii, o której rozmawiamy, prowadzona jest ankieta. W tej sprawie – co podkreślacie – liczy się każdy głos.

Tak. Ważne jest, by do społeczeństwa dotarł właściwy przekaz na temat tego, co robimy, a jednocześnie, by społeczeństwo wypowiedziało się w tej kwestii, właśnie poprzez wypełnienie wspomnianej ankiety. Dostęp do niej jest możliwy poprzez stronę internetową EU-Survey – Survey (europa.eu) (link do logowania: ec.europa.eu/eusurvey/runner/Biodiversity-Survey2020?surveylanguage=pl). Zależy nam, by do Komisji Europejskiej dotarły głosy o tym, dlaczego tak ważne jest utrzymanie dotychczasowego modelu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Dziękuję za rozmowę.

głos koszalina

ADRES REDAKCJI
75-004 Koszalin, ul. Mickiewicza 24,
www.gk24.pl,
redakcja.gk24@polskapress.pl

REDAKTOR NACZELNY
GŁOSU DZIENNIK POMORZA
Marcin Stefanowski
tel. 94 347-35-99
marcin.stefanowski@polskapress.pl

REDAKTOR
PROWADZĄCY
Artur Kostecki
tel. 94 347 35 00
artur.kostecki@polskapress.pl

BIURO OGŁOSZEŃ
Koszalin, ul. Mickiewicza 24
tel.: 94 347 35 11 (12, 13, 14, 15, 16)
faks 94 347 35 13

PRENUMERATA
tel. 94 347-35-37

REKLAMA
tel. 94 347 35 12
reklama.gk24@polskapress.pl

**POLSKA
PRESS
GRUPA**

WYDAWCA Polska Press Sp. z o.o.,
O. Koszalin 75-004 Koszalin,
ul. Mickiewicza 24, www.gk24.pl,

PREZES ODDZIAŁU
Piotr Grabowski

Druk Polska Press Sp. z o.o.
ul. Słowiańska 3a, Koszalin

PROJEKT GRAFICZNY
Tomasz Bocheński

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronach www.gk24.pl/tresci, www.gp24.pl/tresci, www.gs24.pl/tresci, i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.